

20 năm trước, Liên Xô tan rã

Người i Nga vẫn còn nhớ hình ảnh súng kim n đ n ra cách đây 20 năm (AFP)

Hôm nay nhiều báo Pháp nhắc lại một sự kiện « Liên bang Xô Viết tan rã » cách đây vừa đúng 20 năm.

Ngày 19/8/1991, trên đường phố của Matxcơva bắt đầu xuất hiện xe tăng, xe thiết giáp và quân đội đổ về trung tâm thủ đô. Mục tiêu của họ : chấm dứt sự tan rã của Liên Bang Xô Viết.

Theo Le Figaro, vào đúng chính cách đây 20 năm vẫn tồn tại trong ký ức người Nga một tâm trạng

mà họ, khó hiểu. Cho một số rất ít (khoảng 8% số người đi học) cho rằng cuộc đổ chính năm đó là « một chiến thắng của dân chúng ». Nhưng phần đông vẫn nghĩ rằng « đó là những sự kiện bị kiểm soát bởi những hậu quả thảm khốc ». Còn tôi hỏi họ, « nó còn thúc đẩy nhanh hơn sự tan rã và đổ đốn cho sự hiện diện của Liên Bang Xô Viết ».

Đa phần những người tham gia đổ chính năm đó đều nhìn nhận rằng cú đổ chính thật bởi do không được chuần bị càng, và đã đánh giá thấp sự trở lại của dân chúng trong dân chúng mong muốn tránh một cuộc đổ máu. Thế nhưng, sau hai mươi năm, họ vẫn cho rằng chính M là kẻ đã gây ra sự tan vỡ của Liên Bang Xô Viết.

Còn nhật báo Công giáo La Croix nhận định rằng người Nga hay chính bản thân ông Mikhail Gorbachov vẫn lý làm luyến tiếc cho chế độ Xô Viết.. Một số luyến tiếc mà người phương Tây lý làm khó hiểu. Dĩ nhiên, là « họ không khóc cho sự đổ của giai cấp vô sản, những họ thấy tiếc cho một hình thái kinh tế và xã hội hiện tại ».

Ngoài ra, La Croix cũng quan tâm đến sự phần những người tham gia đổ chính cách đây 20 năm. Theo bài báo, « những người tham gia đổ chính Nga năm 1991 đều có sự rút lui an toàn ». Theo La Croix, họ hối hận những người làm đổ chính sau khi bị xử án tù và bị phần bị, đều được cựu Tổng thống Nga Boris Eltsine ân xá vào năm 1994.

Ngoài việc ông cựu Bộ trưởng Nội vụ từ ngay sau khi đổ chính thật bởi, những người khác sau khi được ân xá đều tiếp tục sự nghiệp của mình. Họ vẫn nắm giữ những vị trí quan trọng trong các lãnh vực kinh tế hay chính trị. Và họ cũng không bao giờ hợp lại thành một nhóm thống nhất và có tầm ảnh hưởng. Có thể nói, họ đã có được một sự rút lui yên tĩnh.

Hoa Kỳ ra sức trấn an Trung Quốc

Liên quan đến quan hệ Mỹ - Trung, nhật báo kinh tế Les Echos chú ý đến chuyên thăm Trung Quốc 5 ngày của phó Tổng thống Mỹ.

Dĩ nhiên là ông Joe Biden đến Bắc Kinh lần này không ngoài mục đích duy nhất là lý luận niềm tin của Trung Quốc, chứ không phải của Hoa Kỳ, sau việc việc Standard and Poor's hạ điểm tín

nhị m c a M t AAA xu ng còn AA+.

Theo Les Echos, v n đ n công t i M v n là ch đ chính trong các bu i trao đ i gi a hai nhà lãnh đ o. Trung Qu c không th nào không lo khi h đang n m gi g n 1.200 t đô-la công trái phi u, chỉ m kho ng 1/3 trong d tr ngo i t . Tuy r ng, s n này ch chỉ m có 12% trong t ng n c a M .

Th nh ng, Les Echos cho r ng vi c này có l khi n Trung Qu c l thu c nhi u vào M h n là trong tr ng h p ng c l i, nh ng n ng có câu : « N u anh n ai m t ngàn đô la, thì anh đang g p khó khăn ; nh ng n u anh n ai m t tri u đô la, thì chính ng i đó m i ph i lo l ng ».

V n đ ở đây không ch riêng ph n M ph i gánh trách nhi m nh l i « d y b o » c a Trung Qu c, mà « các ông cũng có ph n trong công vi c n i b c a chúng tôi » theo nh l i đáp tr c a ông Joe Biden v i ng i đ ng nhi m c a mình.

V ph n Trung Qu c, ông T p C n Bình ngoài vi c l p l i nh ng l i ch trích đ c đ a ra h i đ u tháng 8 này, ông này cũng ch có tuyên b « Trung Qu c và M v n còn có nhi u quy n l i chung theo nghĩa r ng... ».

Tr c nh ng l i than phi n c a phía M v vi c Trung Qu c v n đ nh giá th p đ ng nhân dân t , ông T p C n Bình đã t k m ch khi nh n m nh r ng Trung Qu c đ đ nh s phát tri n th tr ng n i đ a c a mình. Ông cũng l u ý Washington không nên can thi p vào Đài Loan và Tây T ng.

Ngoài nh ng v n đ nêu trên, thì m c đích chuy n thăm Trung Qu c l n này c a ông Joe Biden cũng nh m m c đích làm quen v i ông T p C n Bình, đ c xem là ng i k v ông H C m Đào vào năm 2013. Les Echos nh n xét r ng ông Joe Biden t ra « r t hài lòng » v m i quan h m i này khi ông nh nhàng l ch s đ y nh món « gan heo ngâm gi m chiên giòn » đ c ph c v trong b a t i.

n Đ , trung tâm x lý máy vi tính cũ c a th gi i

Theo q c tính, m i năm có g n 400.000 t n ch t th i đ i n t đ c tái x lý q n Đ . Bài vi t « Các lo i máy vi tính trên th gi i đ c khai t t i New Delhi » trên nh t báo Công giáo La Croix, cho bi t tuy đây là m t lãnh v c mang l i l i nhu n nh ng cũng r t đ c h i cho s c kh e và môi tr ng.

Ch riêng trong khu ph nh Seelampur, phía Đông Nam th đô New Delhi đã có 400 gian hàng chuyên tái ch các lo i ch t th i đ i n t . T t c nh ng gì có th bán đ c, t kim lo i, cho đ n nh a hay th y tinh, đ u đ c nh t l i. V i giá thu mua kho ng vài trăm rupi cho 1 kg, nh ng nguyên li u tái ch này l i s cung c p cho nh ng ngành công nghi p khác nhau xung quanh th đô.

La Croix cho bi t, m t gian hàng v i 60 công nhân có th tháo g t 200-300 máy vi tính m i ngày. Nh ng chi c máy cũ k này đ n t các thành ph l n c a q n Đ . Còn l i là ch y u đ c nh p kh u t M và Châu Âu thông qua h th ng các nhà buôn trung gian.

Các T ch c phi chính ph t cáo các t p đoàn s n xu t l n đã không làm tròn trách nhi m c a mình. Theo h , nh ng t p đoàn này đã vi ph m Công q c Bâle do 173 n c đ ng ký k t, c m các n c phát tri n xu t kh u các ch t th i đ c h i sang các n c đang phát tri n.

Đ né tránh lu t l , « nh ng chi c máy vi tính này đ c g i đ n d i danh nghĩa tr giúp nhân đ o và nh m giúp đ các tr ng h c hay các t ch c phi chính ph ».

La Croix trích m t nh n đ nh c a Ruhi Kandhari trên Down to Earth, m t t p chí môi tr ng, thì « g n 50% ch t th i đ i n t trên th gi i đ c x lý t i q n Đ ».

M t khác, đ i u ki n làm vi c c a công nhân trong lãnh v c này th t là ng t nghèo. Không nh ng l ng r t th p (đ i 200 rupi m i ngày – t ng đ ng v i kho ng 3€), nh ng công nhân tr tu i ph i ti p xúc hàng ngày v i nh ng kim lo i n ng nh chì hay th y ngân.

Do ph i ti p xúc th ng xuyên hay h p thu nhi u ch t đ c h i, nên t l b m c các ch ng

b nh hi m nghèo nh ung th , r i lo n tăng tr ng hay sinh s n là r t cao.

Đó là ch a nói đ n các lo i hóa ch t này th m sâu vào trong đ t, n c hay trong không khí, không nh ng gây ra ô nhi m môi tr ng mà còn có th lây nhi m b nh cho nhi u ng i khác.